

SUBSCRIPCIÓ

1 pesseta cada trimestre

Número solt, 15 cèntims

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Joventut Nacionalista

EL NOU

PERIÒDIC NACIONALISTA

Sortirà el segon i quart diumenge de cada mes i sempre que sigui convenient.

CRÒNICA

RECTIFICACIÓ DE LES ESQUERRES

Volla començar aquesta crònica amb el popular refrà «si els peneditis poguessin tornar a Roma», pero tal vegada avui dia encara es massa prompte i es podria creurer atrevida la frase.

De totes maneres, si un hom ressegueix els parlaments que's donen a n'els mitins que les esquerres celebren a totes les primeres capitals d'Espanya d'ensá de la aparatosa retirada del Congrés dels seus representants, tal vegada no resulti tant irreverent com a primera vista sembla.

En el que tingué lloc al Palau de Belles Arts, de nostra Capital a darrers del passat mes, era el Sr. Besteiro qui rompía el foc i deia:

Entenc que debem tornar al Parlament, perque havem d'anar ont estiguin els nostres adversaris i no ont vulguin portarnos.»

En el que donaren al darrer diumenge a Granada, fou el Sr. Jiménez López, cap dels reformistes granadins, qui parlá, segons propies manifestacions, complint ordres de D. Melquiades, de manera que be podem dir que era el mateix senyor Alvarez el qui peroraba. Digué aixís:

«Si be trovo llógic que els representants de les esquerres se retiressin del Parlament, crec necessari que hi tornin a fi d'actuar en be d'Espanya i de la classe treballadora.»

La massa imparcial del poble, ja de moment va creurer era una etzegallada aquella actitud; avui fins ho reconeixen els mateixos que la por-

taren a terme. No crec possible puguin parlar més clar.

Tots saben l'excusa que prengueren aquestos bons senyors per a fonamentar la seva actitud i tots sabem també el rebombori que mogueren al portarla a la pràctica. Crec amb tota sinceritat s'afguraben que la classe obrera, que es entre la que avui dia tenen més ascendent, els seguiria per el camí que ells marcaven, més afortunadament aquesta ha reflexionat i ha vist el perill que corria de seguir per els viaranys que els seus directors caminaven.

Per altre banda es probable també que'ls seus partidaris s'haigin fixat que la llei d'espionatge promotora de l'agravi, deixa sentir molt poc les traves que amb la seva promulgació portava aparellades, segons propagaven els diputats de l'esquerra, ja que inclús el menys observador, té d'haver reparat que la premsa, aixó d'esquerra com dreta, surt a la Plom pública amb les mateixes seccions i amb idéntic contingut que avans de l'aprobació de la oscurantista i retrógada llei.

Per ço volia començar aquesta meva primera crònica, amb el popular refrà «si els peneditis...» més com siga que encare es molt prompte, me la reservo, amb la seguretad que'ls fets vindrán a donar-me la oportunitat per a estampar-la sense que'ls nostres esquerrans s'escandalitzin.

J. C. M.

L'INDUSTRIA DE LA LLET EN EL VALLÉS

Es cada dia un dels elements més importants i que prén més increment en la pagesia d'aquesta comarca la referent a la cria de vaques de llet; fa mitja dotzena d'anys que no's coneixien en aquesta enconrada i avui es l'únic factor de negoci a que's dediquen les hisendes rurals. Pro l'eterna crisis que sempre atravesa l'agricultura fa que lo que podria esser una font de riquesa, sigui una forma d'alleugerir les poques ganancies que'n si porta l'industria agricola.

Analitzant i filosofant aquesta crisis, he vingut al coneixement de que l'únic motiu causant d'ella, es l'indpendencia constant en que viu l'agricultor; aquest es un home en el que hi está la paciència personificada, s'accontenta de tot, va a fires i mercats, ven les seves mercaderies al preu que les hi paguen, sino té tant es redueix en espera de millors époques.

Jo dic, que aquesta no es manera de procedir i deixar-se portar, lo racional es, que'l que té algún article per a vendre, ell sab lo que li costa i la ganancia que hi deu fer-hi, ell es el factor principal d'explotació i per tant no deu esser explotat per l'humanitat entera. L'agricultura es un dels primers engranatges de la vida d'una nació, i per tant, fora ella ahont arribariem? Aquest pensament mai l'ha sabut reconeixer i per tant no s'ha donat compta de la seva importancia, que si l'hagués previst i treballat per a organitzar-lo, en l'actualitat seria un dels elements de primera linia de la riquesa patria i no existiria aquesta corrent d'abandono que tothom té a n'aquesta preciada industria.

Aquesta crisis general de que vos parlo, es parcialitza a tots els rams agrícols, i també al del tema que'm proposo desenrotllar. Explicacions científiques d'aquesta industria no son cosa de la meua pertenencia, aquí sols parlarem de la part doctrinal d'aquesta materia.

L'objecte que cal portar a la realitat en el Vallés, es abandonar aquesta soletat en que viu el propietari; es principi general de que l'unió fa la força, i aquesta mateixa llei que's compleix en totes les classes socials, no está vedada a la nostra, i de la mateixa manera que ha fet veure realitat les més graus aspiracions dels estaments que s'han amparat amb ella ho realitzaria amb nosaltres, que no som una part de la gran massa nacional privada de drets i aspiracions justes com els demés.

La forma moderna, de la que altres comarques ja ens en son capdevanteres, per a portar-ho a cap es la creació d'un sindicat que explotés aquest negoci altament beneficiós per a els pro-

prietaris i per la ciutat a lo que s'exporta la llet; i coneixerem lo que aquestes associacions, i els resultats profitosos que han dat en les comarques que s'han organitzat amb tal forma, que's l'única en que's pot desenrotllar l'agricultura, es a dir, explotar-la industrialment, mentres serem agricultors estarem subjectes a n'aquestes dominacions en que are vivim, el dia que serem industrials, será el que'ns veurem retribuïts els nostres treballs i els capitals exposats en la nostra industria.

Vallés enter, a tú, demano el teu apoi per ferte gran i engloriar-te encare més, pren aquestes sencilles linies amb la fé del que les escriu, que si vejessiu l'actuació que hi ha a fer per a reivindicar aquesta comarca a l'altura gloriosa que's mereix, segurament veurieu amb el mateix entusiasme, i treballareu per a el pervindre que aviat seria actual i la nostra situació envejada, perque llocs com el nostre, beneïts amb tanta producció per la naturalesa, pocs en trovariem. Insisteré sobre el mateix en els següents nombres.

Per are, a tots els que creguessin encertats els meus pensaments, els invito a pendrer part a n'aquesta campanya i a formulá principis per a una organització, entitats com la Cambra Agrícola ens prestarien ajuda a n'aquesta tasca i per si fructifiqués aqueixa idea, molt gran seria la meua satisfacció poguer dirigir-me a tota l'agricultura comarcal parlant d'aquest altiu tema «Sindicats agrícols» que amb altruisme i fé patria porto a cap. La contesta a vosaltres.

A. COMPTE.

Tot en catalá

El problema de la llengua, és el nostre gran problema; i és llástima que no ho pensin aixís tots els catalans. No direm que siga l'únic problema, perqué la conciencia de la nostra nacionalitat per molt temps oblidada, fecundant la nostra vida nacional ha fet resorgir tota una flora de qüestions que demanen solució, però si que és el nostre problema fonamental perqué és entre tots el més espiritual.

No havem de témer els radicalismes: la nostra llengua está de tal manera combatuda i amenaçada dintre casa nostra i fins i tot dintre nosaltres mateixos, les armes que contra de ella s'usen són tan poderoses i destructores que la defensa té de ésser heroica i decidida i té de ésser portada a totes les esferes de la vida.

Tot el presupost d'instrucció pública que es

LLUIS SERRA I GUARDIA

BANQUER

OPERACIONS DE BANCA I BORSA. — DESCOMPTE DE LLETRES. — CHECS. — PAGO DE CUPONS. — COMPRA I VENDA DE TOTA CLASSE DE PAPER NEGOCIABLE EN BORSA.

AIGUES PER A ARRENDAR

Ricoma, núms. 79 i 81. - Teléfon 516. - Granollers

reparteix en terres catalanes, tota contribució voluntària que paguem als que eduquen i ensenyen en castellà a les presents i futures generacions, formen el presupost de la guerra activa que se sosté contra Catalunya, guerra més exterminadora de nostra nacionalitat que la que es podria fer a canonades.

La defensa té de ésser, en conseqüència, ferma i apassionada i ha de ésser molt difícil en ella incórrer en exageracions, que la major part de vegades solament ho serán aparentment per contrast amb la general i inexcusable mansuetut.

En aquesta defensa tothom hi té el seu lloc, la seva trinxera.

Convé que cadascú procuri purificar el seu llenguatge de paraules forasteres.

Convé sostenir la conversa en català davant de aquelles persones que han abdicat de llur naturalesa de catalans i de aquelles altres que per la seva llarga estada entre nosaltres han tingut ja prou temps per apendre'l.

Convé exterioritzar una catalana dignitat davant el despatx de bitllets del tren, davant del conductor del tranvia, davant de l'empleat de la oficina.

Convé tenir alguna exigència amb el mestre, amb el religiós i amb la monja que están encarregats de la educació dels fills nostres, que són ensems fills de Catalunya.

Convé posar la nostra influència en favor del català en els actes parlats i escrits de les societats on estem allistats.

Convé que el rétol de la nostra casa, que els anuncis de la nostra industria, que la redacció de les nostres lletres sia en català.

Convé, principalment que sien catalans els llibres devots que prenguem en nostres mans i els que posem en les mans dels nostres fills; i per aixó convé estimar de cor i ajudar amb nostres diners les institucions editorials netament catalanes.

No tingueu por de fer-ne massa que després de tot aixó haurem arribat a una escassa repa-

ració dels nostres actes mateixos involuntaris o impremeditats, que fruit de la nostra defectuosa educació literària apunten contra la nostra llengua maternal, amb tot i la decidida voluntat que tenim de defensar-la i honorar-la.

J. R.

(De L'Àpat).

VOLANDERES

DEL DRET DE GENS

Imagineu-vos que sobre el raig de Medusa, un naufrag se redressa i exclama:—Obro un curs de cuina... Senyores, cavallers, vaig a ensenyar-vos la manera de condimentar de vint maneres distintes els ous de gallina.

Aquest professor, passaria per un excèntric.

Les nacions europees, es troben sobre el raig de Medusa, no tant baix el punt d'obrir alimentici, com baix el punt d'obrir moral. Les nacions europees han naufragat. Navegaven en l'explèndit navil-li (un famós vaixell) nomenat de la civilització... De cop, esdevé un daltabaix! I, els passatgers es troben sobre un raig lamentable: On sou lleis internacionals, sucutents tractats, delectables convencions, deliciosos hipocresies diplomàtiques, dolçures del temps de pau?

Aleshores, un senyor s'aixeca i, tranquil·lament, declara:

—Inauguro a la Facultat de dret, un nou curs; un decret presidencial acaba d'instituir una càtedra de dret de gens... Dames, cavallers, preneu seient, començo:

El dret de gens?

Què es aixó?

Perquè no obrir un curs, sobre l'art de ballar el tango o de cantar els couplets de la Meller? Què tindria més actualitat.

Si mai ha faltat una legislació, es la que re-

gula les relacions internacionals, que dona als pobles xies lo mateix que als grans, garanties de justícia i de llibertat. El dret de gens? Es lo mateix que certs juguets, que son molt bonics, molt ben fets, pero que, al moment de l'experiencia, no funcionen. Quina llástima!

El dret de gens no existeix, no hi ha més que'l dret del més fort, i desde que el món es món, aquest dret s'ensenya a cops de puny, a cops d'estaca, a canonades...

NYAPAS.

SECCIÓ DEPORTIVA

Notables de debó poden calificar-se les festes celebrades amb motiu de la inauguració del camp del «Centre Deportiu», per lo que poden restar-ne satisfets quants han contribuït a l'organització de les mateixes.

Tal com ja havíem anunciat, el penúltim dissapte s'estrenà la pista de patinatge, siguent la nota divertida, els molts aprenents que tot i fent els possibles per a aguantar l'equilibri, no podien evitar alguna tamburella, que sempre era sub-rallada per una franca rialla entre els espectadors.

El diumenge, a les 11 del matí, hora previament anunciada, el Rnt. Dr. Clotet donà la benedicció al camp, amb assistència de les autoritats locals i distingides personalitats, que foren obsequiats amb un vermut d'honor.

A les 5 de la tarda se efectuaren les carreres de bicicletes local i nacional.

La local tingué lloc sense el més petit incident. La «Copa Ponsa» la guanyà en Casals, qui feu el recorregut de les 200 voltes amb 23 minuts 21 segons. Obtingueren primes, Casals 1, Canet 2.

S'eliminaren per la cursa nacional, Casas, Penya i Gatell, de la capital; Sulana i Pons, de Mataró. Feren les 280 voltes amb un tren bastant regular; sols tinguérem de lamentar una caiguda d'en Gatell.

Mereix un aplauso el servei de refrescs montat per el Sr. Fatjó. El kiosc es esplèndit, i si per sí sol ja es bell i atractiu, més ho acaba d'esser

amb la presència de la seva hermosa filla Maria, que's multiplica en servir esplèndidament a quants s'acosten al citat lloc de begudes.

Va amenitzar les festes del dissapte i diumenge a la tarda i nit, la cobla «Unió Catalana», tocant airoses sardanes que foren puntejades per nombrosos aimants de la dança catalana.

El primer equip del «S. C. Granollers» jugà un interessant partit amb una sel-lecció del «F. C. Barcelona». Guanyà aquest últim per 4 goals a 3.

El volgut amic en Josep Bosch ha sigut nomenat corresponsal fotogràfic de la revista *Mar i Terra*.

No duptem que amb el seu refinat gust e inteligencia en tot quant fa referencia en l'art fotogràfic, l'empresa d'aquesta ja renombrada revista deportiva, haurà fet una valiosa adquisició.

El venider dijous, el primer equip del «S. C. Granollers» es disputarà una valiosa copa en el camp del «Cardedeu» amb el «Caldense».

No hi ha dupte celebrariem que els nostres ens tornessin victoriosos.

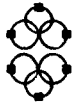
Per a avui, en el camp del «Centre Deportiu» està anunciat el concurs local de tennis, en el que's disputarà entre altres premis la «Copa Sanromá».

SERRA.

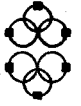
NOTICIARI

Acaba de sortir a la llum pública el primer volúm de l'obra del prestigiós lletrat i ex-degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona D. Guillem M.ª de Brocá, nomenada «Historia y Derecho

SABO

BARANGÉ

Barcelona, Granollers, Girona

Civil de Catalunya»; la grandiositat d'aquesta obra be a omplenar la gloria jurídica de la nostra patria.

Felicitem sincerament al Sr. Brocá desitjant prompte poguer veurer els següents volums, i que produeixin entre l'abogacia catalana els saludables efectes de que inspirantse en aquest monument del dret patri, l'apliquin ab prelació al Códic Civil.

Després de molts dies de remanar-se, per fi a primers d'aquesta setmana se han comensat les noves acerades en la carretera, en el tros comprés entre el carrer Nou i la plaça d'En Guimerá.

Sense reserves aplaudim l'iniciativa.

Ha causat una fonda impressió entre la nostra classe obrera, l'ordre donada al seu personal pels propietaris de la important fàbrica coneguda vulgarment per «La Font», de plegar aquesta industria, passat l'actual mes.

A la ja forta crisi perque atravessen els obrers de l'art fabril, tant sols faltava aquesta noticia per a augmentar el malestar que ja de temps regna entre els mateixos.

Ha deixat de publicar-se el setmanari local *Renovació*. Com comenta molt be un periódic de la vila—que per altre part l'ataca d'una manera despiadada i injusta,—*Renovació* «era un de tants satél·lits que giraben al entorn de un astre (?) politic». I, aixís debia succeir forçosament desde'l día que dicidiren claudicar dels

seus ideals apoiant una candidatura monárquica, lo qual va motivar també, la separació dels purs i intransigents, els quals varen entendre que per donar complaença a determinada personalitat política de la localitat, no podien deixar de banda els principis fonamentals de la seva doctrina.

Quan els de *Renovació* eren per nosaltres solament uns «equivocats», sentiem per ells la simpatia que mereixen els que defensen una causa amb valentia i sinceritat i que avui, els manca autoritat per fer-ho.

No es que la desaparició de *Renovació* ens sigui indiferent. Aquest periódic havia iniciat alguna campanya seriosa i enlairada com ha demostrat darrerament amb la motivada per la creació del «Grop Escolar Pereanton». Ademés, alguna col·laboració assidua, deixava veurer manifestacions literaries que fugien del sempitern taranná i desproveides de aquell regust de vulgaritat que solen traspasar les produccions de molts escriptors locals.

Tal com varem anunciar en el nostre darrer nombre, avui insertem l'article que degut al ferm catalanista En Jaume Raventós, publicava dies enrera el batallador periódic de Sant Sadurní, *L'Àpat*.

El Sr. Alcalde amb un atent B. L. M. ens prega anunciem la fira que se celebrarà en nostra vila el dijous día 29 del corrent, vigilies de la festa major.

FERRAN PALAU, s. en C.

BANQUERS

Corresponsals del «Banc de Barcelona» (Sucursal núm. 1), del «Banc Hispano-Americà» i «London County & Westminster & Parr's Bank Ltd.»

Josep A. Clavé, 34. — Teléfon 50. — GRANOLLERS

Negociem els cupons venciment de 1.er de setembre

Operacions de Banca de totes classes.—Negociació y cobro de efectes de comers.—Emissió de checs.—Ordres de borsa, negociació y cobro de cupons, etz., etz.

Esperem, de totes maneres, que l'Ajuntament per la seva part, farà tota la propaganda possible a fi d'atraure els forasters en tal diada, com ocorria antigament.

Després d'una llarga enfermetat, el diumenge cap-el-tart entregà la seva ànima a Deu el conegut jove i particular amic nostre En Francisco Puntas Valls.

Era l'amic Puntas un fervent catalanista que havia estat incansable en el temps que actuava en nostra vila el Centre Catalanista «Bruniquer» pero per una banda els desenganys que va experimentar en aquella època en la política i per altra dedicar-se amb tota la seva ànima a n'els seus quefers particulars, feia que avui dia no estigués allistat a cap agrupació política,

En el seu enterro, que tingué lloc el dilluns darrer, pogué apreciar-se les simpaties amb que contaba el difunt, ja que fou nombrosa la concurrència que va assistir-hi.

Rebi la seva atribulada familia el nostre més sentit condol.

L'Ajuntament de Bilbao ha acordat per majoria de vots, establir en les escoles públiques l'ensenyança del vasc.

Dediquem aquesta noticia a la Comissió de Instrucció Pública del nostre Municipi, perquè posi fi a la vergonya de que els fills de Granollers desconeguin la seva parla.

Una comissió d'industrials s'han personat a nostra redacció protestant del rigorisme que se observa per part de l'Alcaldia, en fer complir la llei del descans dominical, ja que son innombrables els perjudicis que la tal mida els proporciona, tota vegada que no hi ha població de la comarca que no tinguin els seus comerciants les portes obertes per a el públic, a la tarda i bona part de la vesprada dels diumenges.

També manifestaren son molt comptades les poblacions més importants que la nostra, que la mida sigui tant extrema. Si es aixís, creiem que les nostres autoritats haurien de tenir en compte que el nostre comers te de viurer del comprador foraster i aquest particularment en l'actual època que les feines del camp son immenses i les festes majors es compten per pobles, havia escullit el diumenge a la tarda per a proveir-se, lo que feia que no siguessin gens despreciables els ingressos que experimentaven els nostres detallistes.

Quedan complaguts.

El dia 15 del corrent, per la tarda, l'«Orfeo Granollerí» donarà un concert a l'envelat del «Cassino de Cardedeu», amb motiu de celebrar-se la festa major.

Li desitgem un nou llorer a la seva brillant carrera artística.

Ha aparegut a Alacant el primer nombre del diari regionalista *La Región*, en el que a més de diferents treballs del nostre estimat lleader senyor Cambó, porta un retrat de gran tamany del mateix.

No hi ha que dir amb quin goig ens enterem de la nova.

Aquest ha estat el primer any que en els mossos que entraren en Caixa el dia primer d'aquest mes, i que son els del darrer sorteig, se'ls ha entregat la *cartilla militar* conforme disposa la vigent llei de Reclutament.

Havem tingut ocasió de veuren alguna i van acompanyades d'una práctica i fins elegant cartereta, lo que facilitarà amb gran manera el portarla l'interesaat a sobre.

BAR «LA BOHEMIA»

a càrrec de

Esteve Julià

Sandwich - Begudes - Menjars a totes hores

SERVEI ESMERAT

LLOC DE REUNIÓ DELS ESPORTMANS

Obert fins a primeres hores de la matinada.

Gayetà Pañaja

ADVOCAT

ofereix el seu despatx a

GRANOLLERS

Santa Esperança, 12

GRAN FABRICA DE GALLETES "IMPERIVM"

DE

LLORENÇ MARSANS

Valencia, 78

BARCELONA

SEL-LECTE I VARIAT ASSORTIT DE GALLETES

REPRESENTANTS A LES PRINCIPALS POBLACIONS D'ESpanya

ESPECIALITAT EN «GAUFRETTES» I GALLETA-NEULA «IMPERIAL»

¿HA PROVAT V. L'ANÍS BAGES?

PROVI'L, ES EL MELLOR

FABRICANT: FILL DE R. CURA

Fàbrica a Sant Fruetuos de Bages

Despatx i magatzems a Manresa

Sucursal a Vich i a Sabadell

FERRER

SASTRE

Ex-tallador de la Sastreria New-York

Pelai, 34, 1.º, 2.ª - **BARCELONA**

L'especialitat d'aquesta casa consisteix en el bon gust en els genres, en el tall perfeccionat i en la confecció acurada

ACADEMIA DE TALL PARISIÉN
SISTEMA LARAUZA

BAIX LA DIRECCIÓ DE LA PROFESSORA

Assumpció Romagueras

CONFECCIÓ EN ROBA BLANCA

Carrer Ricoma, 64. - Granollers

Classes a hores convingudes, dematí, tarde i vespre

ES TALLEN PATRONS

ACADEMIA DE TALL

(SISTEMA MARTÍ)

baix la direcció de

RAFELA TORRENTS**CONFECCIONS EN COLOR, BLANC
I COTILLES**

Classes de 9 matí a 9 vespre

A. Clavé, 30, pis 2.^{on}. - Granollers**XOCOLATES
PUCHADES**Son els millors : : Demanis a totes les bones
pastisseries i en la confiteria**ENRIC PUCHADES**PLAÇA MAJOR, 18
GRANOLLERS**Manel Esquius Anguera****METJE**ha traslladat son con-
sultori i domicili al**Carrer d'en Prim, n.º 3**☉ **TELEFON 131** ☉**PLANCHAT ALEMANY****PER A COLLS I PUNYS**

SUCURSAL EN GRANOLLERS

BOTIGA NOVA

CARRER DE A. CLAVÉ, 18

☼ **GRANOLLERS** ☼**R. MARTINEZ & C.^a****RAMBLA DE LES FLORS, 33****EXPORTACIÓ I IMPORTACIÓ****FLETAMENT DE VAIXELLS**Motors marins, auto-mòvils FORD, màquines elèctriques per a
planchar HOFF-MAN.Grand stok de màquines d'escriurer UNDERWOOD, últim model
d'importació directe.**REPRESENTANTS PER A CATALUNYA
DE LA CASA****JOAN GRANADOS I FILL**

de Xereç de la Frontera,

celliters i magatzemistes de vins selectes